

2 Dekadens ideológia uralja Európát

7 Hetven éve volt a „kékcédulás” választás

9 Közép-Európa közös példaképe: Szent László

12 Augusztus 20-án együtt ünnepelt az ország

Semjén Zsolt: Magyarország csodálatos ajándékot kapott 2000-ben, amikor I. Bartolomaiosz kihirdette István király szentként való tiszteletét az ortodox egyházban

Ismét hazánkban ünnepelt augusztus 20-án I. Bartolomaiosz konstantinápolyi pátriárka. A kormánnyal kötött megállapodás jóvoltából budapesti épületkomplexummal gazdagodik a magyarországi ortodox exarchátus.

Magyarország soha nem felejté el, hogy mivel tartozik a keleti kereszténységnek, sosem felejté el a kapcsolatot, amely a keleti kereszténységhez köti – mondta Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes augusztus 20-án Budapesten, amikor átadta I. Bartolomaiosz konstantinápolyi ökumenikus pátriárkának a Múzeum utca 11. számú épület kulcsait.

A Kereszténydemokrata Néppárt elnöki tisztét is betöltő politikus kiemelte: Magyarország hálával tartozik I. Bartolomaiosz pátriárkának és a Konstantinápolyi Egyetemes Patriarchátusnak, a most átadott épület pedig „szerény viszonzás”, amely lehetőséget ad arra, hogy az egyház a jövőben is be tudja tölteni szolgálatát Magyarországon.

A kormányfőhelyettes hozzátette: az épület tudományos műhellyé is válik, gazdagítva „kereszténységünket”, az egyházakat, minden magyart és embert.

Semjén Zsolt felidézte: Magyarország és a magyar nemzet „csodálatos ajándékot kapott” 2000-ben, amikor I. Bartolomaiosz kihirdette Szent István király szentként való tiszteletét az ortodox egyházban, így az államalapító a keleti és a nyugati kereszténység közötti kapcsolattá vált.

Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere arról beszélt: egy kormánynak azok a maradandó döntései, amelyek az ország történelmében és kultúrájában gyökereznek. Ilyen döntés volt, hogy Magyarország újra felvette és megerősíti kapcsolatát a keleti kereszténységgel és a Konstantinápolyi Egyetemes Patriarchátussal, hiszen a magyar nemzet életében mindig jelen volt a Kelet és a Nyugat.

A miniszter kitért arra: egy maradandó döntéshez szükség van személyes elköteleződésre is, és kellett hozzá mindazok döntése, akik a kormány-

I. Bartolomaiosz és Semjén Zsolt az Országházban

Balog Zoltán miniszter (EMMI); Erdő Péter bíboros, esztergom-budapesti érsek; I. Bartolomaiosz konstantinápolyi pátriárka; Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, a KDNP elnöke; Seszták Miklós nemzeti fejlesztési miniszter, a KDNP alelnöke és Arseniosz Kardamakisz ausztriai metropolita, magyarországi és közép-európai exarcha

többséget meghaladóan támogatták a Múzeum utcai épület átadását. Hozzátette: ritka pillanat, amikor az ellenzék és a kormánypártok összefognak, így az ortodox egyház kérésével ahhoz is hozzájárult, hogy legyen példa ilyen összefogásra.

I. Bartolomaiosz megköszönte a „felbecsülhetetlen értékű, történelmi

épületkomplexumot”, amelyre – mint mondta – az egyháznak „égető szüksége van” „sokrétű pasztorációs, missziós és kulturális feladatai ellátásához”. Kiemelte, az épület új fejezetet nyit a patriarchátushoz tartozó Magyarországi Ortodox Exarchátus történetében, és a találkozás, a párbeszéd, a kultúra és a misszió központja lesz.

Seszták Miklós nemzeti fejlesztési miniszter emlékeztetett: államalapító Szent István ünnepe van, akit szentként tisztel a katolikus és a keleti ortodox egyház. Az egykori király államalapításával képes volt az összetartozást erősíteni, felülemelkedni a megosztottságon, és államot, országot, nemzetet, keresztény nemzetet alapított, amely Krisztust akarta követni és az evangéliumi értékek alapján élni, fejlődni – mutatott rá. Szent István lelkületében ott volt a keleti kereszténység is. Hitből, hittel élt – mondta az uralkodóról Seszták Miklós. A KDNP alelnöke hozzáfűzte: az egyházi központ átadási ünnepségen „elődjaink, nagyjaink példáját, tevékeny hitét kell látnunk, mert ebből meríthetünk erőt, bátorságot, és magunknak is hitből, hittel kell élnünk és munkálkodnunk”. A miniszter az átadásról szóló országgyűlési döntést ismertette közölte: az egyház oktatási, szociális közfeladatai és hitéleti feladatai segítségére adják át az ingatlant.

Balog Zoltán és Arseniosz Kardamakisz ausztriai metropolita, magyarországi és közép-európai exarcha 2016 decemberében írt alá együttműködési megállapodást közfeladat ellátásáról, és arról, hogy a patriarchátus létrehoz egy pasztorális, kulturális, missziós központot Budapesten.

I. Bartolomaiosz Magyarország miniszterelnökének meghívására látogatott Budapestre. A pátriárka találkozott Áder János köztársasági elnökkel, majd részt vett a Szent Jobb-körmeneten.

Az épületátadó ünnepségen részt vett mások mellett Erdő Péter bíboros, prímás, Esztergom-budapesti érsek és Soltész Miklós egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkár.

A Konstantinápolyi Egyetemes Patriarchátus tiszteletbeli elsőségeit élvez a tizenöt önálló ortodox egyház között.

A Konstantinápolyi Egyetemes Patriarchátus – Magyarországi Ortodox Exarchátus élén Arseniosz Kardamakisz ausztriai metropolita, magyarországi és közép-európai exarcha áll.

Dekadens ideológia uralja Európát

Harrach Péter migrációról és Ferenc pápa álláspontjáról

GONDOLA – HAZÁNK

A vallásukat gyakorló katolikus hívők körében is azt tapasztaljuk, hogy elutasítják a muszlimok tömeges, illegális bevándorlását Európába – épp ezért értetlenül állnak Ferenc pápának a migrációs krízissel kapcsolatos üzenetei előtt. És valóban, a rászorulóknak való segítség alapvető erkölcsi parancsa mellett abszolút jogosnak tűnik az attól való félelem, hogy a kontinensünkre áramló milliós muszlim tömegek idővel átformálják, saját képükre alakítják zsidó-keresztény alapokon nyugvó kultúránkat. Látva a nyugat-európai muszlimok integrációjának kudarcát, a növekvő terrorveszélyt, a liberális média és elit által eltagadott, de a valóságban mégiscsak létező no-go zónákat, s különösen a keresztény felfogástól alapvetően különböző iszlám expanzív jellegét, sok katolikusban él a félelem, hogy ha nem szabunk gátat a bevándorlási hullámnak, nem fogjuk tudni megvédeni keresztény értékeinket, társadalom-felfogásunkat. Ezt az érzést ráadásul erősíti az az utóbbi két évtizedben végbement folyamat, amelynek során kétezres éves közel-keleti keresztény közösségek estek áldozatul a radikális iszlámnak.

FERENC PÁPA SZEMPONTJAI

„Sok barátunkat, akikkel hasonlóan gondolkodunk a migráció kérdéséről, Ferenc pápa megnyilatkozásai

csendes fejcsoválásra vagy dühös kifakadásra készítetnek” – fogalmaz Harrach Péter, az Országgyűlés kereszténydemokrata képviselőcsoportjának vezetője a GONDOLA hírportálnak adott nyilatkozatában. „Magam katolikus vagyok, tehát tisztelem a mindenkori pápát, annak a közösségnek a fejét, amihez tartozom, és amit szeretek. Ferenc pápa gondolatainak többségét örömmel hallgatom, migrációs kijelentéseinek motívumait is értem, de ebben a kérdésben másként gondolkodom. Ettől még katolikus vagyok, ő pedig tiszteletre méltó egyházfő” – mondja Harrach Péter. De mik lehetnek a katolikus egyházfő szempontjai? „A pápa mélyen hívő ember, aki érti az evangélium tiszta és egyszerű üzenetét. Bátran nekilát az erre rárakódott elemek eltávolításához. Ismeri a világban működő erőket és tudja, hogy ezek kárvalottai mindig a védtelen emberek. Igazi lelkipásztor, aki Dél-Amerikában megtanulta, hogy neki a szegények és szenvedők mellé kell állnia. Ezt tette Argentínában és most ezt teszi Rómában is. Szemében a migráns a hazájában uralkodó viszonyok miatt –

legyen az háború, vagy környezeti katasztrófa – segítségre szoruló ember. Ezért melléjük áll. Ennyi” – válaszolja a kereszténydemokrata képviselőcsoport vezetője.

KETTŐS FELELŐSSÉG A MIGRÁCIÓS VÁLSÁGBAN: SEGÍTÉS ÉS ÖNVÉDELEM

Ferenc pápa pár héttel ezelőtti Twitter-bejegyzésében úgy fogalmazott, hogy „a migránsok fivéreink és nővéreink, akik jobb életet keresnek távol a szegénységtől, éhezéstől, háborútól.” Ugyanakkor ha több százmillió vagy milliárd – kultúránkról, társadalmi berendezkedésünkről nem sokat tudó vagy azt elutasító – ember indulna meg a harmadik világból Európába a jobb élet reményében, az a civilizációnk végét jelentené. Ezzel kapcsolatban Harrach Péter hangsúlyozza: a kereszténydemokraták mindig is a kettős felelősség elvét vallották, vagyis egyidejűleg a segítséget és az önvédelmet. „A kettőt egyszerre szolgálja a helyben történő segítség, párhuzamosan a határvédelemmel. Az előbbi az emberhez méltó körülményeket, a helyben maradás feltételeit teremti meg. Az utóbbi a saját kultúránkat és családjaink biztonságát védi. Azt ugyanis mindenkinek el kell ismernie, hogy a beáramló tömegek igen nagy veszélyt jelentenek Európára. Sem a helyi segítség, sem az önvédelem esetében nincs helye alkudozásnak vagy kibúvásnak. Globalizálódó világunk

egyetemese felelőssége és a migráció elsődleges indítékának megszüntetése egyaránt a helyi segítség radikális növelését követeli. Kétségtelen: ez komoly anyagi áldozattal jár, de a probléma preventív kezelése olcsóbb, mint a következmények viselése. Addig is, amíg erre Európa rádöbben és cselekedni kezd, segítenünk kell azoknak, akik kultúránkhöz legalább egy szálon, kereszténységükön keresztül kötődnek. Arról nem is beszélve, hogy ők valóban üldözöttek” – mondja a KDNP-s politikus.

EURÓPAI DÖNTÉSHOZATAL: DEKADENCIA ÉS NAIVITÁS

Az önvédelem az európai döntéshozatal szintjén láthatóan nem működik. Ennek okaként a Kereszténydemokrata Néppárt alelnöke a „dekadens ideológiát” látja, „amelynek hangsúlyos eleme a multikulturális társadalomba vetett megalapozatlan és naiv hit”. Mint fogalmaz, „ez egészen más, mint a kultúrán belüli sokszínűség, ami valóban létezik. Az Unió tisztségviselői a multikulturalizmus elkötelezettjei. A nyugati társadalmak sok tagjában pedig a szekularizáció nyomán keletkezett ürt jobb híján a liberális téveszmék töltötték be. Ma azt látjuk, hogy a valóság kényszerítő ereje elbizonytalanítóan hat rájuk” – véli Harrach Péter, majd hozzáteszi: „Korunk a nagy változások kora. Szép és izgalmas feladat ilyenkor a hiteles megoldásokat, a továbblépés útjait keresni.”

Semjén Zsolt: Minden magyart meg kell védenünk, bárhol él a világban

Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes szerint Magyarországnak, Izrael példája alapján, meg kell védenie minden magyart, bárhol él a világban. A politikus erről augusztus 18-án a Külhoni Magyarokért Díjak átadásán beszélt Országházban.

HAZÁNK – MTI

Ugyanazt kell csinálnunk, amit Izraelnek; ha Izraelnek szabad, nekünk is szabad. Minden zsidó, bárhol él a világban, biztos lehet benne: van egy ország, van egy hazája, és ha valahol üldözik, akkor oda haza tud menni, és az az ország minden körülmények között, minden – látható és nem látható – befolyásával meg fogja védeni. Magyarországnak ugyanez a feladata: minden magyart meg kell védenie, bárhol él a világban – fogalmazott Semjén Zsolt.

A miniszterelnök-helyettes a Külhoni Magyarokért Díj tizenegy díjazottja közül kiemelte a venezuelai magyar közösséget, amelyet bár nem üldöznek, de kaotikus, nyilvánvalóan diktatórikus állapotban, létbizonytalanságban él. Semjén Zsolt ezért a venezuelai magyarságnak azt üzent: Magyarország a hazájuk, ide bármikor jöhetnek családotul is, és azok is, akik már nem tudnak magyarul, mert Magyarország minden segítséget meg fog adni nekik. Hangsúlyozta: a venezuelai magyaroknak tudniuk kell, hogy ők ide nem menekülnek, nem emigrálnak, hanem hazájukhoz.

Semjén Zsolt felidézte, hogy tavaly a Külhoni Magyarokért Díjat zömmel olyanok kapták, akiket Romániában üldöznek. Jogi jellegű intézkedésnek álcázott magyarellenes lépésekkel támadják őket azért, mert ők a magyar nemzet emblematikus képviselői. Hangsúlyozta: a magyar állam egyetlen nemzetrésznek és magyarnak sem engedi el a kezét, akit azért üldöznek, mert magyar. Idén tizenegy ember, illetve szervezet kapta meg Külhoni Magyarokért Díjat, amelynek alapításáról 2011-ben döntött a kormány. Az elismerést 2017-ben megkapta Zupko Mária gyógypedagógus (Szlovákia); Vadkerti Imre színész-énekes (Szlovákia); Veres Krnács Erika előadóművész (Szerbia); Pénzes János szabadkai megyéspüspök (Szerbia); a Nagydobronyi Irgalmas Samaritanus Református Gyermekotthon (Ukrajna); Cár Anna tanár (Szlovénia); Lengyel Ferenc és Lengyel Melinda tanár (Ausztria), valamint a venezuelai magyar közösség. A miniszterelnök díjat adományozott továbbá Horváth Annának, Kolozsvár volt alpolgármesterének, Kató Bélának, az Erdélyi Református Egyházkerület püspökének és Tamási Zsolt Józsefnek, a marosvásárhelyi Római Katolikus Teológiai Líceum volt igazgatójának.

Latorcai Csaba: Szent István öröksége és a kereszténység megmaradásunk záloga

MTI

Szent István király szellemi öröksége és a keresztény értékek megőrzése, megerősítése az egyetlen szilárd fundamentuma a magyarság megmaradásának, egyben reménységű Európa újjászületéséhez – jelentette ki a Miniszterelnökség társadalmi és örökségvédelmi ügyekért, valamint kiemelt kulturális beruházásokért felelős helyettes államtitkára Eger Szent István-napi ünnepi rendezvényén.

Latorcai Csaba kiemelte: Szent István egyszerre kívánta szívügyggyé tenni a keresztény hitet, közösséget vállalva a világegyház vezetőjével és a Nyugattal, megszilárdítva Magyarország államiságát és önállóságát, valamint megőrizve a nemzeti jelleget, amely máig magyarrá tesz bennünket. Az ország választott elött ált akkor és most is, amikor „a tét nem kisebb, mint megmaradásunk és egész Európa jövője” – húzta alá a helyettes államtitkár.

Simicskó István: A Szent Istvántól kapott hit vihet előre

A Nemzeti Közszerződési Egyetem Ludovika Zászlóaljának újonnan végzett honvédtisztjei az eskütétel után díszmenetben vonulnak a Kossuth téren

A haza semmivel sem pótolható értéket jelent mindannyiunk számára – hangsúlyozta a honvédelmi miniszter az augusztus 20-i katonai tisztavatáson tartott köszöntőjében a parlament előtt, a Kossuth Lajos téren. A kereszténydemokrata tárcavezető kiemelte: amíg vannak ilyen magyar fiatalok, akik a katonai hivatást választják, és esküjük szerint akár életüket is feláldoznák az ország védelmében, „addig van nemzeti jövőnk”.

A miniszter kitért arra, hogy az államalapítás ünnepe keresztény hitünk ünnepe is egyben. Úgy fogalmazott, csak az a keresztény hit, amelyet Szent Istvántól kaptunk, vihet előre minket. Simicskó István megjegyezte: úgy tűnik, hogy „Brüsszel feladja hitét, elveszíti fundamentumát”. A KDNP alelnöki tisztségét is betöltő politikus hangsúlyozta: ahhoz, hogy gyermekeink, unokáink számára megrörizzük Magyarországot, s magyarként élhessenek itt, meg kell védeni az ország határait, fel kell lépni az olyan veszélyek ellen, mint a tömeges illegális bevándorlás és a terrorizmus.

A miniszter kitért arra, hogy az államalapító Szent Istvánt még a keleti ortodox egyház is szentként tiszteli, ez is mutatja, milyen maradandót alkotott. Felidézte: fiához, Imréhez írt Intelmeivel a mai nemzedéknek, magyarságnak is utat mutat. Az első három intelme a hit fontosságáról, annak megtartásáról szól, míg a negyedik a vitézekről, katonákról, akik védelmezik a hazát – fejtette ki Simicskó István, kiemelve: valamennyi korban meg kell becsülnünk katonáinkat.

A honvédelmi miniszter az esküt tevő tiszteknek elmondta: a magyar kormány felismerte, hogy elengedhetetlen a honvédség szellemiségében, harcedzettségében, védelmi képességében való megerősítése. Ez a munka megkezdődött, a Magyar Honvédség mintegy 25 év után ismét a fejlődés útjára lép. Idén 92 honvédtisztjelölt tette le katonai esküjét. Ennek részeként, folytatva a 2011-ben újraindított ludovikás hagyományt, fogadalmukat kardrántással, „a hazáért mindhalálig!” felkiáltással erősítették meg.

Rétvári Bence: Mi nem nemzetiség, hanem nemzet szeretnénk lenni Magyarországon

„Mi nem egy nemzetiség szeretnénk lenni Magyarországon, hanem a magyar nemzet” – mondta az Emberi Erőforrások Minisztériumának (Emmi) parlamenti államtitkára Órbottyán település Szent István napi rendezvényének megnyitóján.

MTI

Rétvári Bence a Pest megyei településen tartott ünnepi beszédében arról beszélt, hogy a globalizáció mellett egy másik külső veszéllyel is szembe kell mostanában nézünk, ez pedig a modern kori népvándorlás. Hozzátette: sokszor hangzik el ma, hogy tiszteletet kell mutatni a határainkhoz érkező, segítséget kérőkkel szemben, de nekik is tiszteletet kell mutatniuk a magyar törvények iránt, a magyar nemzet iránt, a magyar kultúra iránt, a magyar gazdaság iránt vagy a magyar közbiztonság érdekében.

A határokon szolgáló rendőröket és katonákat korunk „végvári vitézeinek”

nevezte az államtitkár, szavai szerint nekik köszönhető, hogy Magyarország ma biztonságosabb, mint Európa sok más állama, és nem kell olyan terrorcselekményektől félnünk, mint a barcelonai, londoni, vagy a párizsi támadások.

A KDNP alelnöke szerint nem helyes, hogy Európában egyesek arra törekcsenek, hogy az elfogadást önfeladássá változtassák, amivel az európai identitást is gyöngítik. Úgy fogalmazott: a nemzeti identitás az, amely valamelyest megkülönbözteti a nemzeteket, a keresztény alapokon létrejövő jogrendszer, filozófia, gondolkodás és etika pedig az, amely összeköti őket Európában.

Summa summarum

Nyár végi összegzés Semjén Zsolttal, a KDNP elnökével

KÁRPÁTI KATALIN

– **Emblematikus katolikus politikusként belefér az, hogy az ATV kérdésére – miszerint visszavonják-e Lázár Jánossal a Heineken elleni, nagy vihart kavart, a vöröscsillagos logót betöltő törvényjavaslatukat –, ön csak annyit válaszolt, hogy: „Frászt!”?**

– Persze. Nézzük meg, hogy mi történt: a Heineken gátlástalan multi-mentalitással eltiport egy kis székellyöldi manufaktúrális sörfözdét.

sületes Juhász Péter vele szemben se szellemi, se politikai értelemben nem létezik, pusztán egy izgága provokátor. Erre mondja Nietzsche azt az Ecce Homoban, hogy: lenézett ellenféllel nem szabad hadakozni.

– **Azzal viszont egyetértett egy korábbi nyilatkozatában, mikor azt írták önről, hogy nyelvezete „Aquinoi Szent Tamás és Rejtő Jenő elegye”.**

– Ez igaz és megtisztelő. Pontos tartalom és plasztikus nyelv. De nem ez kell a politikához?

Hargita megye elnöke segítségünket kérte, és mi segítettünk. Egy-két hét alatt kapitulációra kényszerítettük a Heineket. Tehát tartalmilag helyes, nyelvilag meg kifejező volt a „frászt”.

– **És a Tusnádon tett megjegyzése Lendvai Ildikóról? Mivel kritizálta az egyházi iskolák állami finanszírozását és a külföldi magyarok magyar állampolgárságát, ön szó szerint azt mondta, hogy „Lendvai Ildikó úgy kóvályog a magyar politikában, mint vasorrú bába a mágneses viharban”.**

– Figyelembe véve egyház- és magyarellenes megátalkodottságát, illik rá a hasonlat.

– **Miközben Hiller Istvánt a parlamentben Orbán Viktor Profesz-szor úrnak szólította, ön pedig az Origónak a napokban azt mondta róla, hogy kulturális téren nagyra értékeli és korrekt ember, addig Juhász Pétert egyikük se méltatta szóváltásra, sőt ön szerint csak egy destruktív drogos.**

– Mi a kérdés? Hiller István komoly ember, akivel sok mindenben egyet értek, sok mindenben nem, de amit mond, azt mindig értelmes és érdemes megfontolni, néha pedig megfogadni. Kendermag-egy-

– **Akkor a nyelvtől a tartalomhoz térve: a ciklus végéhez közeledve, summázva a kormányzásukat, mit értek el, személy szerint mire a legbüszkébb?**

– Az Orbán-kormány tagjaként, miniszterelnök-helyettesként: arra, hogy az országot kiveztük az államszűrés szélére – amit IMF-es és brüsszeli ellendrukkereink is kénytelenek elismerni -, és ma Magyarország erős, rendezett és magabiztos. És hogy a magyar identitásvédelem jegyében megállítottuk és kivédjük a migrációt. Nemzetpolitikusként: az ösz-sz-nemzeti paradigma evidenciává tételére és a nemzet közjogi egyesítésére. Egyházpolitikusként: arra, hogy éles konfrontációkat vállalva képviseljük – és nem is sikertelenül – a keresztény civilizáció normativitását. És persze rendszeren „kistafroztuk” a történelmi egyházakat. Kereszténydemokrata elnökként: arra, hogy megvalósult a családok prioritása, így a családi típusú jövedelemadózás lehetősége – amiért egy emberöltőn át harcoltunk –, és hogy a KDNP megkerülhetetlen értékhatalmi erő lett. Summa summarum: nem éltem hiába.

Novemberre meglesz a remélt egymillió új magyar állampolgár

Sarokkövéhez érkezett a magyar nemzet 2010-ben elkezdődött közjogi egyesítése, a napokban adták be az egymilliomodik állampolgársági kérelmet – jelentette be Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes júliusban Tusnádfürdön, a 28. Bálványosi Nyári Szabadegyetem és Diáktábor (Tusványos) megnyitóján.

HAZÁNK – MTI

A Kárpát-medencében eddig 845 ezer magyar kapott kedvezményes honosítással állampolgárságot, és Magyarország további 120 ezer, a világ különböző országaiban diaszpórában élő ember magyar állampolgárságát ismerte el. Semjén Zsolt hozzátette: a Magyar Állandó Értekezlet (MÁÉRT) novemberi üléséig az egymilliomodik visszahonosított magyar állampolgár is leteszi az állampolgársági esküt.

Úgy vélte, hogy a nemzetegyesítés megalapozásában – a Tusványos egyik alapítójaként a megnyitón jelen lévő – Németh Zsoltnak, az Országgyűlés külügyi bizottsága elnökének vitathatatlan érdemei vannak a státustörvény, a magyarigazolványok bevezetésével.

Felidézte, hogy a „2004. december 5-ei nemzetarulás” (a kettős állampolgárságról tartott népszavazáson a baloldal a határon túli magyarok ellen kampányolt) után az akkori balliberális kormány a súlyos politikai következményekkel szembeülve kompromisszumot ajánlott: elfogadnák az állampolgárság kiterjesztését, ha az nem vonatkozna a szavazati jogra. Az akkori ellenzék erre nemet mondott, mert „nincs A- meg B-kategóriájú magyar állampolgárság, egy magyar nemzet van” – mondta a miniszterelnök-helyettes.

„Nemzetpolitika tekintetében is egyenesben vagyunk, hiszen ha csak az összegeket nézem, 2010-ben kilencmilliárd forint jutott a nemzetpolitikára, most pedig kilencvenmilliárd” – mondta Semjén Zsolt. Hozzátette: ebbe nem számolja bele azt, hogy most már a nemzetpolitika nemcsak az identitás megőrzésére – az oktatásra, a kultúrára –, hanem a gazdaságra is kiterjed, amelyre további ugyan-

lyen nagyságrendű összeg jut. „Össz-nemzeti paradigmában” gondolkodik a kormány, így például az anyasági támogatást is kiterjeszti minden magyar állampolgárra, éljen bárhol a világban – fejtette ki.

A miniszterelnök-helyettes azt is bejelentette, hogy a következő nyári és téli olimpiát magyar nyelvű közvetítéssel láthatják majd a közmédi-

ában a Kárpát-medencei magyarok, államhatártól függetlenül. Elmondta: a magyar nyelvű sportközvetítések határon túli biztosításának feladatát a tavalyi Tusványoson osztotta rá Orbán Viktor miniszterelnök, és eddig „részsikerekről” tud beszámolni az Európai Unió bürokráciájával folytatott harcban. Azt a digitális területen illetékes uniós

biztosnak írt – a közvetítési jogok piackorlátozó, és a nyelvi jogokat sértő jellegét kifogásoló, az angol ligáról hozott precedensértékű uniós bírósági döntésre hivatkozó – levéllel nem sikerült még elérni, hogy az unió módosítsa a szabályozást, de Magyarország ajánlatot tett a szomszédos országoknak, hogy kölcsönösségi alapon biztosítsák egymás országaiban az anyanyelvi közvetítést. Egyes országokkal sikerült megállapodni erről, de Románia nem tartozik közéjük. „Kerül, amibe kerül alapon elindultunk az összes utódállam tenderén és megvettük a közvetítési jogokat” – közölte Tusnádfürdön Semjén

Zsolt. Hozzátette, ez a következő nyári és téli olimpiákra és a magyar válogatott esetleges labdarúgó Európa- illetve világbajnoksági szerepléseire vonatkozik. A közönség soraiból felhangzó tapsra reagálva Semjén Zsolt megjegyezte: az elismerés jelentős része a Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alapot (MTVA) illeti.

Válasz Trianon kihívására

A kornak megfelelő választ kell adni Trianon kihívására, ma ilyen például a nemzet közjogi egyesítése az állampolgárság által – hangoztatta Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes Tusnádfürdön egy nemzetpolitikai fórumon.

A kereszténydemokrata politikai kérdés reagálva fejtette ki álláspontját az – Erdély és a Román Királyság egyesülését kimondó – 1918-as gyulafehérvári román nemzetgyűlés közzétett centenáriumáról. Semjén

Zsolt úgy vélekedett, a tudományos műhelyeknek meg kell adni minden állami támogatást ahhoz, hogy a történelmi valóságnak megfelelően megírassák az első világháború, Trianon és az idegen impériumokba szakadt magyarság történetét, mert „ha azok írják meg, akik velünk szemben állnak és álltak, abból nem fogunk jól kijönni”.

Trianon tekintetében a miniszterelnök-helyettes természetesnek nevezte, hogy a magyar nemzet

megélje fájalmát, hiszen emberek millióinak életét nyomorították meg, de büszkének kell lennie arra, hogy túlélte a brutális csonkítást. „Akármilyen történet, meg akarunk maradni, és magyarként akarunk megmaradni” – szögezte le Semjén Zsolt. Kifejezte meggyőződését: a trianoni döntés csak részben a világháború elvesztésének következménye, legalább ilyen fontos, hogy „egy nemzetietlen és hazaáruló banda Budapesten szétverte a magyar államiséget, a magyar önvé-

delmet, és tudatosan lefegyverezte a magyar hadsereget”.

A miniszterelnök-helyettes szerint a központi hatalmak által elvesztett első világháborúnak mindenképpen lett volna területi következménye, de nem volt szükségszerű, hogy ilyen „brutális” területi és népességvesztés érje a magyarságot, ezt bizonyítja Törökország példája. „Ha nemzetietlen hatalom van Budapesten, akkor az egyetemes magyarság ügye mindig rosszul fog állni” – vont le a következtetést Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes.

A nyílt társadalom modellje működésképtelen

Válaszol Harrach Péter, a KDNP frakcióvezetője

Egy Tusványoson tartott pódiumbeszélgetésen Harrach Péter éles kritikával illette a nyílt társadalom elméletét. De mi is ennek a sokat idézett elképzelésnek a lényege, és mi ezzel a problémája a kereszténydemokrata politizálás képviselőinek? Erről kérdeztük a KDNP parlamenti frakcióvezetőjét.

GONDOLA

– Sokszor és sokat hallunk az Európai Unió politika válságáról. Mi állhat ennek háttérben?

– Többek között egy ideológia. Az Unió nehézkes működése és a józan tagállami döntések akadályozása ugyanarról a töről fakad, az ideológiai megközelítésből. Ez az ideológia pedig nem más, mint a nyílt vagy nyitott társadalom első hallásra szimpatikus, valójában életidegen, megvalósíthatatlan álma. Ahogy a kommunista paradicsom elképzelése nem számolt az emberi természettel, úgy a nyílt társadalom elmélete is távol áll a működőképes társadalom valóságától. Mindkettő szép elemekből összerakott álm, és mindkettőnek vannak megszállott hívei, akik rá akarják erőszakolni rögzisméjükét a világra.

– Milyen körülmények között született ez az ideológia?

– Mind az első, mind a második világháború után sokakban megfogalmazódott az igény a háborúmentes világ megteremtésére. Ennek eredménye volt például a Népszövetség, illetve maga az Unió is. Alapítói a nemzetek együttműködésének és szövetségének hívei voltak. A nyílt társadalom teoretikusai – elsősorban Karl Popper – viszont a tartós béke feltételének és a totalitárius rendszerek megelőzésének a társadalom átalakítását gondolták. Ennek három fontos eleme a pluralizmus, az egyén autonómiája és a termékeny vita.

– Épp az ön által említett Karl Popper fogalmazta meg, hogy „Az a gondolat, hogy léteznek olyan természetes egységek, mint a nemzetek vagy nyelvi, faji csoportok, teljes egészében fiktív”. Az eddigi tapasztalataink alapján ez eléggé hajmeresztő állításnak tűnik, de mégis, ha nem lennének nemzetek vagy nem létezne kötődés az anyanyelvi kultúrához, ahogy a nyílt társadalom teoretikusai elképzelik, mi lenne helyettük?

– Az elképzelésük szerint az egyén szabadon választ az egymás mellett élő, egyenrangú kultúrákból, dönt saját identitásáról. Hogy ne hasson rá kényszerítő erővel a nemzeti és vallási hagyomány és az ezt képviselő közösségek, ezért ezeket le kell építeni. A nyílt társadalom működését a különböző nézetek vitája biztosítja, ami nem tűri bármely nézet dominanciáját.

– Vajon a nyílt társadalom modelljét át lehet ültetni a gyakorlatba? Van példa sikeresen működő nyitott társadalmakra?

– Ezt a jól hangzó elméletet a valóság látványosan megcáfolta. Nyugat-Euró-

Kormánypárti frakcióvezetők panelbeszélgetése Tusványoson

pa bevándorló, no go zónái, zavargásai és terrortámadásai nem a kultúrák békés egymás mellett éléséről szólnak. Úgy tűnik, Huntingtonnak van igaza, aki korunkat a civilizációk összecsapásaként írja le. Szerinte ebben a harcban a nyugati kultúra vesztesre áll az élet-erős iszlámmal és a keleti kultúrákkal szemben. Ennek nyilvánvaló okát pedig nem nehéz megfejtani. Azok, akik elvágják saját kulturális gyökereiket és valami egészen újjal próbálják pótolni, önmagukat ítélik vesztesre. Nyilvánvaló, hogy a folyamat nem most kezdődött, de dekadenciája most vált egyértelművé. Optimizmusunk viszont arra készlet, hogy higgyünk a váratlan fordulat lehetőségében, amire számtalan példát látunk a történelemben.

– A különböző nézetek, elképzelések tisztelete helyett manapság inkább azt látjuk, hogy bizonyos, magukat a nyílt társadalom híveinek feltüntető európai politikai körök – az említettekkel szöges ellentétben – nem fogadják jól, ha valaki nem azonosul, sőt szembeszáll az ő társadalmi elképzeléseikkel.

– A nyílt társadalom hívei a valóságban egészen másként viselkednek, mint amiről elméletük szól. Nem egymás nézeteit tisztelő, toleráns magatartást, hanem véleménydiktatúrát gyakorolnak. Erről szól a PC („politikailag korrektnek” nevezett beszédmod – a Szerk.) követelménye, a melegkultusz és a genderideológia erőltetése, a hagyományos közösségek lejáratása és az Unió kettős mércéje.

– Bár az Európai Unió alapító atyái egy keresztény értékek alapján létrejött közösségben gondolkodtak, az EU jelenlegi vezetői közül sokan úgy ítélik meg, hogy ezen értékek fölött már eljárt az idő, míg mások szerint a keresztény társadalomfelfogás

csak utópia. A francia szocialista Pierre Moscovici gazdasági és pénzügyi biztost idézném, aki nemcsak vitatja, hogy Európa lakosságának többsége keresztény hagyományokkal rendelkezik, de azt is kétségbe vonja, hogy a keresztény politika képviselői „jót” akarnának. „Azok, akik szüntelenül Európa keresztény gyökereinek kizárólagosságára hivatkoznak, gyakran azoknak a politikai áramlatoknak az örökösei, melyek hajdanán egy zsidók nélküli Európát akartak és most egy muzulmánok nélküli Európáról álmodoznak.” Mit kínál a keresztény

társadalomfelfogás valójában az embereknek?

– A keresztény társadalmi tanítás alapelvekről szól és normákról. Amikor az emberi személy méltóságát, a szolidaritást, a szubszidiaritást, a közjót, vagy az igazságosságot említi, tág keretet ad a cselekedeteinkhez. Ezek az alapelvek és normák megfelelnek a teremtett világ rendjének, és illeszkednek az emberi természethez. A nyílt társadalom ideológiája és a keresztény világnézet között az a különbség, hogy az előbbi működésképtelennek bizonyult, az utóbbi pedig kiállta a valóság próbáját.

A 2018-as választás tétje: nyílt társadalom vagy kereszténydemokrácia

HAZÁNK – SZÉKELYHON ONLINE

Magyarországon a következő négy év irányát meghatározó választásokat tartanak 2018-ban. Megmarad erős nemzetállamnak, vagy internacionális olvasztótégellyé válik az ország? A 28. Bálványosi Nyári Szabadegyetem és Diáktábor Magyarország: választás előtt című előadásán Kósa Lajos, a Fidesz és Harrach Péter, a KDNP frakcióvezetői próbáltak választ adni a kérdésre.

Harrach Péter szerint a Fidesz–KDNP-pártszövetség az egyetlen életképes magyarországi politikai alakulat. A jövő évi választásoknak két kimenetele lehet – fogalmazott: vagy létrejön a „nyílt

társadalom”, vagy marad a kereszténydemokrata szellemiség. Szerinte az ideológiai szempontokat szem előtt tartó nyílt társadalom „a gyakorlat vizsgáján bukott meg”, a multikulturalitás nem működő modell. „Ha ez kerül hatalomközelbe, akkor Magyarországon egy másik, velünk együtt élni nem képes kultúra is megjelenik” – jelentette ki. A másik lehetőség a keresztény világnézet továbbvitele, „ez a modell pedig bizonyította, hogy a monarchiában és a demokráciában is életképes”. A „határon túlra térve” Harrach Péter a nemzetegyesítés folytatásának fontosságát hangsúlyozta, ehhez pedig, mint mondta, a külhoniak szavazataira is szükség van.

Seszták Miklós: A vizes vb szervezések a rövid idő volt a legnagyobb kihívás

A vizes vb egyik legnagyobb kihívása a szervezésre jutó rövid idő volt – mondta Seszták Miklós nemzeti fejlesztési miniszter, a Kereszténydemokrata Néppárt alelnöke a vizes világbajnokság szervezőbizottságának elnöke a közelmúltban az M1 aktuális csatornán. A FINA mind a világbajnokságot, mind a masters-vb-t minden idők legjobb ilyen típusú rendezvényének ítélte.

MTI

A kereszténydemokrata miniszter emlékeztetett, mindössze két évük volt a magyar szervezőknek olyan világversenyt rendezni, hogy a vizes sportokat tömörítő nemzetközi szövetség (FINA), a sportolók és a nézők is elégedettek legyenek.

A világbajnokságon 2800 versenyző volt jelen, ennek a többszöröse vett részt a masters-vb-n, és csak az utóbbiak mintegy 20 ezer nevezést adtak le; ezt nem volt könnyű összehangolni – mondta.

Elhangzott az is, hogy a FINA mind a világbajnokságot, mind a

masters-vb-t minden idők legjobb ilyen típusú rendezvényének ítélte. Ezzel kapcsolatban miniszter azt mondta, a helyszínek és a szervezés mellett a magyar szurkolók teljesítménye is hozzájárul a sikerhez. A szervezők nevében ezért a szurkolóknak jelképesen átadott egy aranyérmet, amelyet a Duna Arénában állítanak majd ki. Az érmet a műsorban be is mutatták.

Szólott arról is, a szurkolók mellett az önkéntesek munkája is hozzájárult a sikerhez, ők – több mint háromezren – 31 ezer nyolcórás műszakot teljesítettek a világbajnokság alatt.

Birkás Antal, a KDNP Protestáns Műhelye elnökének köszöntője

„Isten az, aki engem látott”

A KDNP Protestáns Műhelye delegációja a CDU Protestáns Munkaközössége vendége volt

A KDNP Protestáns Műhelyének háromfős delegációja 2017. május 24-én részt vett a CDU Protestáns Munkaközösségének/EAK 51. szövetségi gyűlésén, amit a berlini Konrad Adenauer Házban tartottak. A szövetségi ülés egybeesett a 36. Német Kirchentag (Egyházi Napok) megnyitásával. Az EAK szövetségi nap központi témája ez volt: „500 év reformáció – távlatok a jelen és a jövő

számára”. A magyar delegáció találkozott az EAK vezetőségével: Thomas Rachel parlamenti képviselővel, az EAK ezen ülésén újraválasztott elnökével, Christian Meissner evangélikus lelkészrel, szövetségi ügyvezetővel, Christine Lieberknecht lelkésznel, Thüringia Tartomány korábbi miniszterelnökével (2009-2014), az EAK elnökségi tagjával, az újraválasztott elnökség tagjaival,

a tartományi képviselőkkel. Az ülésen átadták Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, a KDNP elnöke írásos üdvözlését, valamint Birkás Antal PM-elnök rövid köszöntőt mondott és tájékoztatást adott a magyar PM 25 éves és mai szolgálatáról. Átadták a küldöttség ajándékát is a gyűlés tagjainak (Gemeinsame Wege – Protestantische Perspektiven c. kiadvány).

Megpróbáltatások és újrakezdekés hittel és összefogással a Békés megyei Hunyán

Latorcai János, az Országgyűlés kereszténydemokrata alelnöke az I. Hunyai Aratónapok fővédnökeként idézte fel a település küzdelmes történetét és szökténiakarásáról.

A TEMPLOMÉPÍTÉS A HIT ÉS A JÖVŐBE VETETT BIZALOM SZIMBÓLUMA IS

„A föld, amin állunk régóta, egészen a török hódoltságig lakott terület volt, de akkor lakatlan pusztává változott. Báró Harruckern János György telepítette újra. Szent László tiszteletére a Millennium évében az itt élők templomot emeltek, amihez a telket Hunya József adományozta. A templomépítés mindig a hit, a jövőben való bizalom, az önálló, életképes közösség szimbóluma is! Ez az önállósodási vágy 1946-ban vált valóra, amikor Endrődszentlászló néven megalakult az akkor 1500 fölötti lélekszámú község, mely 1947-ben felvette a Hunya nevet” – ismertette Latorcai János hozzátéve, hogy a község a kilencvenes évekig fejlődött, gyarapodott, de sajnos az utóbbi években itt is az elvándorlás és az elöregedés lett meghatározó. „De mégis hiszem és remélem, van jövő, lesz megmaradás” – tette hozzá.

„Egy község életében a templomnak mindig szimbolikus szerepe van. Hiszen amint a régi templom 1999-ben a belvíz miatt veszélyesen megsüllyedt, majd június 4-én éjjel egy villámcsapás következtében lényegében megsemmisült, a hunyaiak azonnal az újrakezdekés mellett döntöttek, vállalva a súlyos anyagi áldozatot is. Az új templom az újrakezdekés szimbóluma lett. A rendszerváltást követő évek megtorpanása után a 2000-es évek elejétől újra erőre kapott a község. Az első Orbán-kormány támogatásával 2000-2002 között megtörtént a csapadékvíz-elvezető rendszer teljes kiépítése, az infrastruktúra korszerűsítése, fejlesztése. A gyors internet bevezetése pedig a versenyképesség növelését tette lehetővé” – sorolta a kedvező folyamatokat a KDNP országos választmányi elnöke.

HA A KITŰNŐ TERMŐFÖLDET GONDOS KEZEK MŰVELIK

„A kitűnő termőföld adta lehetőség miatt a hunyaiak többsége régebben is és

ma is a mezőgazdaságból él. A föld bármennyire jó is, ha azt hozzáértő gondos kezek, verejtékes munkával nem művelik, az nem tud igazi hasznot teremni. Hunya a föld gondos gazdájáról híres! Ezért itt és ma a föld megművelőinek, a parasztembereknek a tiszteletéről és a megbecsüléséről is szólnunk kell. Magam is pontosan tudom, hogy mit jelent a természettel való mindennapos együttélés, a küzdelem a megmaradásért és a gyarapodásért. Ennek a küzdelemnek állít ünnepet ez a mostani három nap, a hagyományteremtő szándékkal megrendezett első aratónap” – fogalmazott. „A mostani ünnep egyben a Hunyáról elszármazottak találkozásának az ünnepe is. Ilyenkor járjuk a települést, keresünk valamit, ami identitásunkat, gyökereinket erősíti. Ilyenkor emlékeztünk már régen elfeledett események villannak fel, egy-egy utca, egy-egy ház, vagy kapualj képe, egy szempár a szembejövők között, vagy a temető

már sokszor korhadozó keresztje az, ami az emlékeket felidézi”.

ÉLHETŐ, VALÓS ALTERNATÍVA A XXI. SZÁZADBAN

„Ma olyan korban élünk, amikor egyre többen hagyják el nemcsak szülőhelyüket, hanem sokszor szülőhazájukat is, miközben Európa, s benne Magyarország népessége öregszik. A kormány számtalan döntésével és intézkedésével igyekszik gátat vetni a korszellem előretörésének és élhető, valós alternatívát felmutatni azért, hogy a XXI. században is meg tudjunk maradni magyarnak a Kárpát-medencében. Bár a küzdelem itt is nehéz, de tudatában vannak, hogy ehhez elsősorban munka és közösség kell” – mondta Latorcai János, aki reményének adott hangot, hogy az aratónapok színes és gazdag programjai nemcsak a helyieknek, hanem a térség lakosainak is élményt, példát adnak, megmutatva, hogy egy ilyen kis település is képes lehet élni és gyarapodni.

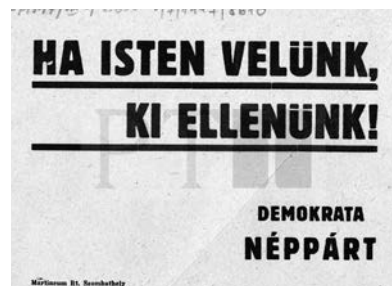
A népszerű kereszténydemokraták helyett a csaló kommunisták nyerték a választást

Hetven éve zajlott a kékcédulás voksolás

1947. augusztus 31-én tartották azt az országgyűlési választást, melyet – a különböző jogszabályi és adminisztratív rendelkezések, valamint a kommunisták szervezett csalása eredményeként – a Magyar Kommunista Párt nyert meg 22 százalékos eredményével. Kevesebb szó esik róla, de a csalások ellenére is jól látható volt a magyar társadalom igénye egy hiteles kereszténydemokrata párt iránt: a Demokrata Néppárt hivatalosan második, ezzel a legnagyobb ellenzéki párt lett. Szabó Róbert történész Egy kereszténydemokrata kísérlet Kelet-Közép-Európában, a Demokrata Néppárt (1944-1949) című, az európai kereszténydemokrácia történetét feldolgozó kötet magyar kiegészítésében (A magyar kereszténydemokrácia útja Európa szívébe, szerk. Kiss Mária Rita, Barankovics Alapítvány, 2015.) megjelent tanulmánya és Miklós Péter történész egy korábbi dolgozata alapján idézzük meg a hetven évvel ezelőtti történéseket.

A kereszténydemokrata-keresztényszociális programot zászlajára tűző Demokrata Néppárt (DNP) az 1945-ös nemzetgyűlési választáson még nem indult önállóan, két képviselője a győztes Független Kisgazdapárt listáján jutott a törvényhozásba. Jórészt kommunista nyomásra 1947-re előre hozták az immáron országgyűlésinek nevezett parlamenti választást, melyen – miután több katolikus püspök személyes megkeresés útján biztosította támogatásáról – a DNP önállóan indult. A választáson ugyancsak megmérte magát a „baloldali blokk” három pártja (a szovjetek támogatását élvező kommunisták, valamint a szociáldemokraták és a parasztpárt), a velük kormányzó kisgazdák és a belőlük „leszalámított”, illetve tőlük függetlenül alakult számos ellenzéki párt.

A Demokrata Néppárt hivatalos zászlóbontásán, 1947. augusztus 10-én Győrben Barankovics István, a párt főtitkára úgy fogalmazott: a DNP keresztény világnézeti párt, s ennek a világnézetnek a középpontjában a keresztény állameszme áll. A pártot nem felekezeti vagy egyházi politikai erőként, hanem minden hívő politikai képviselőjét vállaló alakulatként határozta meg. A DNP a magyar kereszténydemokrácia megvalósítását tűzte ki célul, ahol „a nép valóságos önkormányzatai” működnek, s ahol a törvényhozó és végrehajtó hatalom tiszteletben tartja a természetjogot és az isteni törvényeket. A szabadság- és egyenlőségű demokrácia érdekében követelte, hogy az állami élet súlypontja kerüljön vissza a törvényhozásra, működjön a települések autonómiája, sürgette a régóta halogatott önkormányzati választások megtartását, a közigazgatás demokratizmusát, alkotmánybíróság felállítását, a személyi szabadság védelméről szóló törvény megalkotását. Megfogalmazta az egyházak iskolaállítási és tanszabadságának és az 1946-ban betiltott keresztény egyesületek szabad működésének igényét. A DNP programjának hangsúlyos eleme volt a szociális érzékenység: a kisemberek, a munkások érdekeinek fölkarolása a nagybirtokkal és nagytőkével szemben. A keresztényszociális ihletettségű program a piacgazdaságot is csak ha-

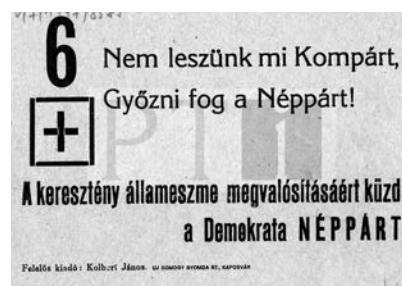

A kereszténydemokraták választási plakátjai 1947-ből

tékony szociális háló megalkotásával tartotta elfogadhatónak. A párt a szovjetek által megszállt országban az ateista, kommunista és marxi alapon álló szocialista propagandát zászlajukra tűző munkáspártokkal szemben – jelszava szerint – „az evangélium szellemében tökéletesített szocializmust” tűzte ki célul.

Az 1947. augusztus 31-én megtartott országgyűlési választás az akkori közvélemény szemében is a csalásokról vált hírhedtté. A névjegyzékből sokakat kizártak (nem szavazhattak a B-listázottak, a Csehszlovákiából kitelepített

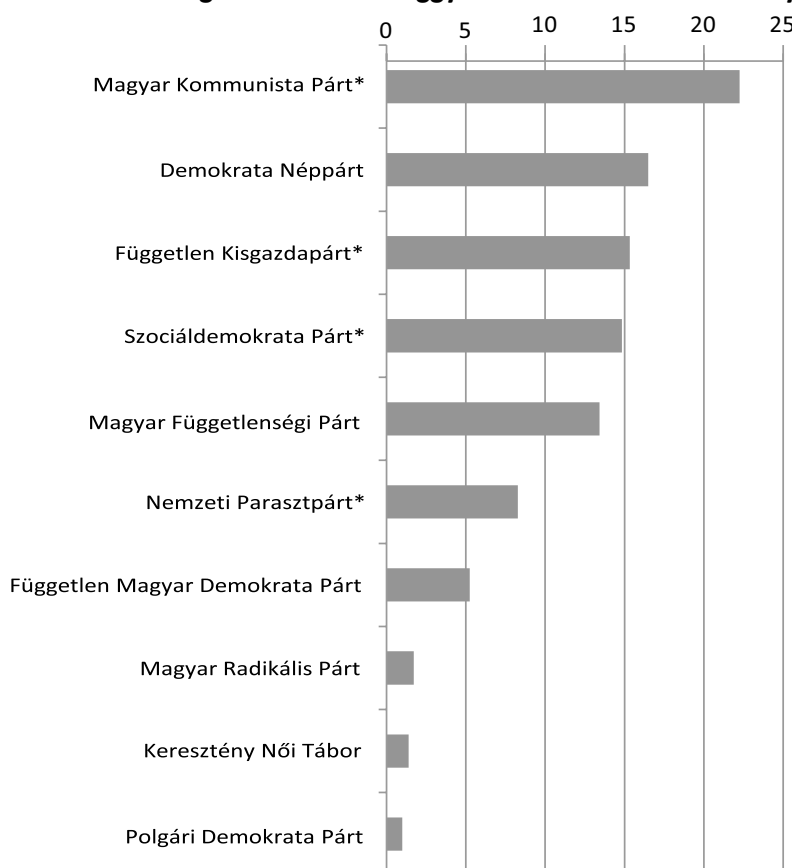
magyarok, volt viszont választójoga a kitelepülni szándékozó szlovákoknak; ugyancsak nem voksolhattak a Horthy-korszak több mint harminc – a törvényben felsorolt – szervezetében tagságot vállalók, a régi kormánypártok helyi vezetői, választmányi tagjai, képviselőjelöltjei stb.), ezzel az 1945-öshöz képest tíz százalékkal csökkent a választópolgárok száma. A kommunista vezetésű Belügyminisztérium és ÁVO támogatásával – az ún. „kékcédulákat” felhasználva – törvénytelenül többször szavazó kommunisták bizonytalan száma (akár 100-200 ezer „hamis”

voks) miatt sem tudhatjuk meg, pontosan milyen eredmény született volna egy valóban szabad, tisztességes és demokratikus választáson, melyet így hivatalosan a Magyar Kommunista Párt nyert meg 22,1 százalékos eredményével. Az elcsalt választáson tehát – nyugat-európai testvérpártjaitól eltérően – nem győzhetett a magyar kereszténydemokrácia pártja, de 824 ezer hivatalosan is elismert szavazattal (16,5 százalék) a Demokrata Néppárt így is a második lett a pártok rangsorában, egyszersmind a legerősebb ellenzéki erővé vált. A DNP a Dunántúlon érte el legjobb eredményét: Zala (56,6%) és Vas (56,3%) megyében abszolút többséget szerzett (!). De megnyerte Győr-Moson-Sopron (42,6%), Veszprém (35,7%), Somogy (33,9%), Baranya-Tolna (29,8%) és Szabolcs-Szatmár-Bereg választókerületét, és igen jelentős támogatottsággal bírt Heves-Nógrád-Hontban is.

A párt, amíg tehetette, a formálódó kommunista diktatúra ellenében következetes, kereszténydemokrata, keresztényszociális alapon álló ellenzéki politikát folytatott az Országgyűlésben. Működését 1949-ben kényszerült formálisan is beszüntetni, így az akkori Európa korszerű és sikeres kereszténydemokrata pártjaival azonos elméleti platformon álló, a magyar társadalom számára vonzó alternatívát kínáló politikai alakulat – 1956 forradalmi napjaitól eltekintve – négy évtizedre megszünt létezni Magyarországon.

Az 1947. augusztus 31-i országgyűlési választások eredménye

*A kormánykoalíció pártjai

Szent István emlékezete régen és most

KISS MÁRIA RITA / BARANKOVICS.HU

István királyunk szentté avatásának napja az egyik legrégebbi magyar ünnepünk, amely egyben az államalapítás emléknapja is. Bár maga István saját korában augusztus 15-ét emelte állami szintre (ekkor tartotta a törvénynapot Fehérváron, ekkor ajánlotta Mária oltalmába az országot és ezen a napon is halt meg 1038-ban) Szent László király 1083. augusztus 20-án emeltette oltárra I. István relikviáit a székesfehérvári Bazilikában, ami szentté avatásának szimbóluma volt. István királyunkat az egyetemes egyház nevében 1686-ban XI. Ince pápa nyilvánította szentté, de kultusza már jóval ezelőtt elterjedt külföldön is, főként bajor és német területeken.

A király sírboltjában épen talált Szent Jobb tiszteletéről már az 1222-es Aranybulla is megemlékezett. Nagy Lajos uralkodásától Szent István ünnepének napját a legősibb magyar és egyházi ünnepként tartották számon. Mária Terézia 1777-ben augusztus 20-át nemzeti ünnepként vetette fel a naptárakba. Az ünnep történetében nevezetes dátum volt az 1938-as év, amikor hármasszent ünnep esett egybe. Ekkor volt Szent István halálának 900. évfordulója, ebben az évben rendezték meg Budapesten az Eucharisztikus Világkongresszust és hazánk Szent István által Szűz Mária védelmébe ajánlásának, a Regnum Marianum megszületésének 900. évfordulójáról is megemlékeztek. 1938-ban a Szent Jobbot a Magyar Püspöki Kar megrendelésére 1862-ben készített díszes ereklyetartóban különvonat szállította körbe az országban.

A VISSZASZERZETT ÜNNEP

Az államalapítást is szimbolizáló ünnepét a magyarság kétszer szerezte vissza. Először a kiegyezéssel, ami után újra legálissá vált a megemlékezés, másodszer a kommunizmus évei után. Ferenc József 1891-ben munkaszüneti nappá nyilvánította az ipari munkások számára. Ez mindenekelőtt azért volt nagy jelentőségű magyar szempontból, mert az 1848-as szabadságharc leverése után egészen a kiegyezésig augusztus 20-ra – mint a magyar függetlenség szimbólumára – rossz szemmel tekintett a bécsi udvar. Nem ok nélkül: 1860. augusztus 20-án nemzeti tiltakozáshullám bontakozott ki az országban. Az osztrák-magyar viszony változását is jelzi, hogy 1895-ben már a középületek fellobogózásáról is rendelet született.

A Palka József által jegyzett „Szent István-ablak” az 1934-ben épült újpesti Szent József plébániatemplomban

„A király sírboltjában épen talált Szent Jobb tiszteletéről már az 1222-es Aranybulla is megemlékezett. Nagy Lajos uralkodásától Szent István ünnepének napját a legősibb magyar és egyházi ünnepként tartották számon.”

A kommunizmus évei alatt augusztus 20-a tartalmát deszakralizálták, mint Szent István ünnepét megszüntették. Az egyház ugyan még két évig megtarthatta ünnepi körmeneteit (a Szent Jobbot 1945. augusztus 18-án hozták vissza Ausztriából Budapestre), azután azt is betiltották. Helyébe a régi aratóünnep hagyományait elevenítették fel és az új kenyér ünnepeként fogalmazták újra. Ebben is nem kevés csúsztatás volt, egyrészt azért, mert korábban az új kenyér ünnepe július 15-e volt, másrészt pedig azért, mert ennek az ünnepnek is volt szakrális tartalma, ugyanis hagyományosan ekkor szentelték és áldották meg a kenyereket a templomban. A keresztény államiság gondolatát a Rákosi-korszakban azzal szorították háttérbe, hogy 1949-ben augusztus 20-ra időzítették az új alkotmány kihirdetését. A nap a szocialista alkotmány

ünnepévé nyilvánított, és ez így is maradt 1989-ig.

A tűzijáték 1954-ben augusztus 20-ról április 4-ére került át, azonban 1956 után 10 évre az is elma-

radt, csak 1966-ban indult újra. Az augusztus 20-i ünnep hagyományainak újraéledése a rendszerváltás után fokozatosan történt meg. Szent Jobb körmenetek 1989-től minden évben vannak, de a kiemelt állami ünnepé nyilvánítás csak 1991-ben történt meg.

ELMARADHATATLAN KELLÉKEK

Valószínűleg nincs olyan magyarlakta település határon innen és túl, ahol ne emlékezzenek meg ezen a napon Szent István művéről. Az augusztus 20-i hagyományok mélyen gyökereznek, de napjainkra újjal egészültek ki. Az ünnepségsorozat a fővárosban minden évben Magyarország nemzeti lobogójának felvonásával indul, 1969 óta ezen a napon van a tisztavatás, a légi- és vízi parádé, a Szent Jobb-körmenet, az új kenyér megszentelése és persze a ma már több városban elmaradhatatlan tűzijáték. Talán kevesen tudják, hogy Emmerling Adolf volt az, aki meggyökereztetette ezt a hagyományt, 1938-tól többször rendezett tűzijátékokat Budapesten. 10 éve kapcsolódik az ünnephez az ország tortája verseny. 2007-től a Magyar Cukrász Iparosok Országos Ipartestülete Magyarország Kormányának felkérésére indította útjára a kezdeményezést, 5 év óta pedig már a cukormentes torták versenye is zajlik. A nemzeti összetartozást szimbolizálja a magyarok kenyérének megsütése, ami Pécshez kötődik. A mozgalmat Korinek László, a Pécsi Tudományegyetem professzora indította el 2011-ben. A mozgalom keretében az egész Kárpát-medence magyarlakta településeiről összegyűjtött 10 tonna búzát összeöntve és megőrölve augusztus 20-án sütnek belőle kenyeret.

A Szent Jobb az ideai körmeneten

Közép-Európa közös példaképe: Szent László

Augusztus 20-án a magyar államalapítást ünnepeljük. Ám abban, hogy a Szent István-i fundamentumra komoly tartópillérek kerüljenek, olyan vezetőkre volt szükség, akik képességeikben, szándékaikban és tetteikben méltóak lehettek államalapító szent királyunk örökségéhez. Közülük is kiemelkedik Szent László királyunk – a 2017-es esztendőt kereszténydemokrata javaslatra az ő emlékévének is szenteljük.

MIKLÓS PÉTER

SZENT ELŐDÖK, SZENT UTÓD

A nyolcszázhuszonöt éve szentté avatott Szent László király uralkodása idején stabilizálódott a magyar államiság, ugyanakkor a hazai keresztény egyházszervezet is. Az uralkodó ideológiai programjában és hatalomreprezentációs politikájában a magyar keresztény hőskultusz is szerepelt: ennek volt jelentős megnyilvánulása az 1083. évi szentté avatások sora, amelynek keretében az egyház által tisztelt sorába került az első magyar király, István és fia, Imre, valamint a vértanú csanádi püspök, Gellért is.

Nyolcszázhuszonöt éve, 1192-ben került hivatalosan is a katolikus egyház szentjeinek sorába Szent László magyar király. Ezen alkalomból Magyarország miniszterelnökségének nemzetpolitikai államtitkársága – a tavaly oly sikeres Szent Márton- és Márton Áron-emlékévé tapasztalatait felhasználva – az idei esztendőt Szent László-emlékévvé nyilvánította. Az emlékévé tanácsadó testületét Gaal Gergely kereszténydemokrata politikus vezeti.

A Szent László-emlékévé gondolatával – amely akkor még csak tervezet, vagy inkább pusztán javaslat volt – először tavaly júniusban találkoztam, amikor is hosszasan beszélgettem Okos Márton erdélyi származású újságíróval, aki onnan vált ismertté, hogy amikor Ceausescu romániai kommunista diktatúrája a magyarok lakta tér, a romániai magyar falvak ellen fordult, a falurombolás ellen tiltakozva 1989 nyarán – másodmagával – gyalog ment Budapestről Párizsba. A tízhetes út eredménye az volt, hogy a nyugati közvélemény nem csak a romániai diktatúra embertelenségét ismerhette meg, de tudomást szerezhetett az erdélyi magyarság akkori sanyarú helyzetéről is.

Okos Márton – mint a magyar–lengyel barátság eszméjét ébren tartani szándékozó Báthory–Bem Hagymányörző Egyesület elnöke – javasolta, hogy a 2017. esztendő „Közép-Európa történelmi keresztény hagyományai erősítésére” legyen Szent László-emlékévé. S hogy miért pont ez az év? Mert – olvasható az indoklásban – „940 éve, hogy 1077-ben Magyarország királyává koronázták, és 825 éve, hogy 1192-ben szenté avatták. Szent László Lengyelországban született, a Kárpát-medencében tevékenykedett, Felvidéken, a

Szent László hermája

mai Szlovákiában, Nyitrán halt meg. Így a visegrádi országok első közös emblemikus alakja. Nagyváradon püspökséget alapított. Zágrábban püspökséget alapított. Győrben őrzik koponya-ereklyetartóját, a Szent László-hermát, mely a város szimbóluma. Magyarország lovagkirálya, a magyarországi lengyelek védőszentje. Erdély védőszentje. Az ő idejében avatták az első magyar szenteket.”

A Szent László-emlékévé tehát történetileg alátámasztott, s szellemiségében az európai keresztény testvériség és összetartozás gondolatát népszerűsítő törekvés, amely lehetőséget ad számunkra, hogy több mint nyolcszáz év távlatából áttekintsük Szent László életpályáját és kultuszát, valamint az alakjához kötődő hagyományvilágot – s levonjuk ezekből a máig érvényes tanulságokat. Az alábbiak erre teszek kísérletet magam is.

A történelem folyamán az uralkodók mindig megkülönböztetett szereplői voltak a politikai és közéleti folyamatoknak. Ez nem pusztán abból fakadt, hogy ők birtokolták a hatalmat és nem csak addig volt érvényes, ameddig éltek. A történetírás hagyományosan a „nagy emberek” életének és cselekedeteinek leírása

volt, s ezek a „nagy emberek” később bekerültek a közösségi emlékezetbe és bizonyos kultusz alakult ki személyük körül. Ez utóbbinak világi és vallásos megnyilvánulásai – mint például az ókorban istenként, a keresztény kortól kezdve pedig szentként való tisztelet – is lehettek.

A magyar történelemben is megfigyelhető az uralkodó személyének és hatalmának, valamint ezek szimbólumainak szakralizálása, hiszen nem csupán a király, de törvényes hatalma és annak jelvénye – a Szent Korona – is szent volt. Szép kerete a magyar monarchia történetének, hogy mind az államalapító király – Szent István –, mind az utolsó uralkodó – Boldog IV. Károly – személyéről kimondta az Apostoli Szentszék, hogy „Isten színe látására jutott”, s engedélyezte nyilvános tiszteletét, vallási kultuszát.

Első királyi dinasztiánk, az Árpád-ház – amelyet Emese legendás álma nyomán hagyományosan Turul-nemzetségnek neveztek és a „szentkirályok nemzetsége” elnevezéssel is illeltek – tagjai az isteni kiváltságtól és szentség hírében állottak, s több sarját mind a mai napig a boldogok és szentek sorában tiszteli az egyház.

A magyar uralkodók hatalmának szakrális jellege kétségtelenül kereszténység előtti. A honfoglalás idején és azt megelőzően népünknek volt szakrális feje (künde) és világi-katonai vezetője (gyula). Vélhetően ezt a két tisztséget egyesítette a kilencedik–tizedik század fordulóján a nagyfejedelem (megasz arkhón) méltóságot viselő Árpád. A magyar nemzeti szentkultusz ugyanakkor elválaszthatatlan az Árpádoktól. A tizenegyedik század végi – éppen Szent László nevéhez köthető – első hazai szentté avatások alkalmával került sor a honfoglaló Árpád nagyfejedelem egyenes ági leszármazottainak – Szent Istvánnak és Szent Imrének – az oltárra emelésére is.

Az 1083. évi magyarországi szentté avatások, amelyekkel a tizenegyedik századi magyar kereszténység – Kristó Gyula akadémikus történész szavaival – „megteremtette a magaős- és hőskultuszát”, háttérben megfontolt politikai intenciórendszer és valláspolitikai program állt, s egyben jól kifejezte Szent László király szimbolikus politikai alapelveit is.

Az első magyarföldi szentté avatások alkalmával nem pusztán az európai keresztény államot megteremtő Szent István és fia, a legendája szerint tiszta és szüzi életet élő Szent Imre került kanonizálásra, de a vértanú Szent Gellért és a Felvidéken tisztelt zobori remetepáros, Szent András-Zoerard és Szent Benedek is. A kereszténységet politikailag és katonailag védelmező uralkodó, valamint a hitéért meghalni kész mártír mellett a szigorú aszketikus életmódot folytató férfiak (mint Imre herceg és a Zobor-hegyi remeték) is példaképei lettek a stabilizálódó keresztény magyar egyház híveinek.

KALANDOS IFJÚKOR

Szent Lászlónak kalandos utat kellett megtennie – mind szó szerinti, mind jelképes értelemben – ahhoz, hogy kezdeményezője és végrehajtója lehessen az első hazai szentté avatásoknak. László herceg 1046. június 27-én született lengyel földön az akkor száműzetésben élő Vazul-fiú, Béla herceg – a későbbi I. Béla király – és a Piast-házból való Richeza lengyel hercegnő (II. Ottó német-római császár dedunokája és I. Joannész Tzimiszkész bizánci császár ükunokája) gyermekeként.

A királyi vérből való fiatal Lászlónak nem jutott könnyű gyermek- és ifjúkor. Előbb a testvérel hadakozó apja, majd a Salamon királlyal

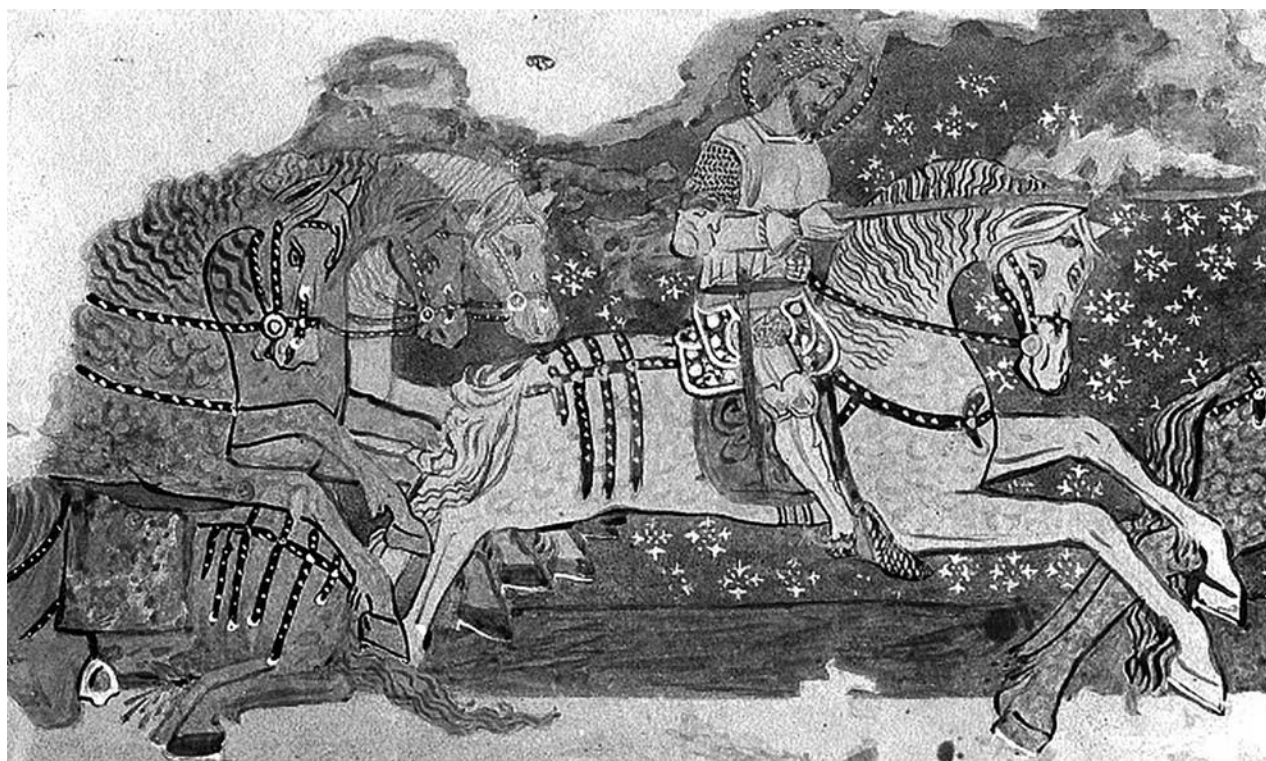
(I. András fiával) harcoló bátyja (I. Géza) mellett kellett hadba vonulnia, míg végül idősebb fivére halála után trónra léphetett 1077-ben. Királlyá választása (hiszen a magyar királyokat, az örökösödési jogtól függetlenül, egészen az újkorig választotta a nemesség) kapcsán a Képes Krónikában a következőket jegyezték föl. „Amikor a magyarok meghallották, hogy Magnus [Szent László, bátyja, I. Géza] király meghalt, egész sokaságuk öccséhez, Lászlóhoz gyűlt, és egy értelemmel, közös szóval és egyetértő akarattal őt választották az ország kormányzására, vagyis helyesebben buzgó és állhatatos kéressel rákényszerítették. Mindnyájan tudták ugyanis, hogy föl van ruházva a tökéletes virtusokkal, hite szerint katolikus, kiváltképpen kegyes, bőkezű adakozó, szeretettel teljes. Úgy ragyogott föl, mint köd közepette a hajnali csillag, mely elúzi a homályt; és miképpen a telihold világol a maga napjaiban, vagy amiképpen a nap ragyog: fény lett népének közepette.”

Szent László legendája így írja le a boldog emlékezetű uralkodó külsejét: „Természeti adottságaiban pedig az isteni irgalom különleges kegyelme a kiváltság kiváltságával a közönséges emberi értékek fölé emelte. Mert erős volt a keze, tetszetős a külseje, s miként az oroszlának hatalmas lába-keze, óriási a termete, a többi ember közül vállal kimagaslott: így árasztotta el az adományok teljessége, s ez már testileg is méltóvá nyilvánította a királyi koronára.”

ÁLLAMALAPÍTÁS UTÁN ÁLLAMÁLLAPÍTÁS

László királyra nagy politikai jelentőségű – és mint utólag tudjuk: történelmi léptékű és súlyú – feladat várt. Neki kellett ugyanis – ahogy a két világháború között alkotó akadémikus történész, Hóman Bálint megfogalmazta – „az országot megállapítani”, vagyis a magyar állam határait kijelölni, helyét meghatározni az európai politikai színtéren, valamint stabil gazdasági, jogi és belpolitikai viszonyokat teremteni, úgy, hogy diplomáciai tevékenységével mindezeknek a folyamatoknak a nemzetközi alapja és háttere is biztosítva legyen.

Már hercegeként – hol Salamon, hol pedig I. Géza oldalán –, majd királyként többször hadba vonult a külső ellenségeket – többek között fekete hunokat (úzokat), besenyőket, németeket – visszaverendő, de a több környező (lengyel, illetve orosz) belviszályba is beavatkozott. Uralkodóként igyekezett a szomszédos államokkal nyugodt és békés viszonyrendszer kialakítani, amelynek érdekében a dinasztikus házassági stratégia adta lehetőségekkel is élt. Ennek jegyében második feleségül (első asszonya egy magyar főúri

Freskótöredéken a lovagkirály Székelyderzs templomában (15. század)

családból való lány lehetett) a német Adelheidot – Rajnai Rudolf sváb herceg, német ellenkirály lányát – választotta. Sógora a horvát király, míg – később, már halála után – egyik veje a bizánci császár, a másik kijevi herceg volt.

TRÓNOK HARCA ÉS A JOG URALMA

Szent László király életművének fontos eleme a magyar állami szuverenitás biztosítása és hazánk régiójának belüli helyzetének stabilizálása. Az államszervezetet megerősítő, a keleti és nyugati, keresztény és nomád ellenségekkel szembeálló, a hazát védelmező és annak területét gyarapító uralkodó alakja nem pusztán a történelmi emlékezetben és a vallási

vetség egészen 1918-ig fennállt).

Hogy mennyire nem volt könnyű helyzetben a trónviszályoktól, külső betörésektől és belviszályoktól egyaránt fenyegetett László király, annak bizonyítéka az egyetlen fennmaradt tőle származó levél, amelyet 1091-ben írt az itáliai Monte Cassino (a bencés rend központi anyamonostora) apátjának. Ebben olvashatjuk a következő – nagy politikai realitásérzékű, ugyanakkor érzékeny és mély lelkeségről is árulkodó – rövid önvallomást. „Bűnös ember vagyok, mivel nincs lehetőség a földi hatalomban sáfárkodni igen súlyos bűnök nélkül.”

Szent László 1095. július 29-én hunyt el a felvidéki Nyitrán. Testét előbb az általa alapított somogyvári

magyar szent. Amíg István és Imre életüknek szinte megismételhetetlen egyszerűsége miatt inkább az állam-misztikában, illetőleg az oltáron éltek tovább, addig Lászlóban a harcok nomád férfieszmény és európai lovagideál ötvöződésévé, a magyarság küzdelmes századaiban Mihály arkangyal, továbbá Dömötör, Móric, György, Jakab mellett, követendő példaképpé és szent patrónussá válik. A középkori hazai mondák és legendák annyira egyetlen szentünket sem magasztalták, mint László királyt” – fogalmazta meg a kiváló szegedi néprajzkutató professzor, a boldog emlékezetű Bálint Sándor Szent László kultusza kapcsán.

Szent Lászlóról már szinte azonnal halála után elterjedt életszentségének híre, ami kultuszának megalapozását is szolgálta. Előbb az uralkodócsaládban, majd egyházi berkekben, végül az egész magyar nép köreiből elterjedt a szent király tisztelete. A néphagyományba is számos momentum bekerült életéből: ilyen például az elrabolt magyar leány megmentése a pogány rablótól, vagy a vízfakasztás csodája (amikor szomszéd katonáinak vizet nyert a sziklából) – és a sort hosszasan folytathatnánk.

NYUGAT HATÁRÁN, KELET KÖZELÉBEN

László szentté avatására – a hagyomány szerint a római pápa jóváhagyásával – 1192-ban, III. Béla uralkodása idején került sor. Uralkodói elődje kanonizációját maga a király szorgalmazta. III. Béla érdekes módon mind hazánkban, mind Konstantinápolyban megtapasztalhatta Szent László tiszteletét. Béla ugyanis éveket töltött Bizáncban I. (Nagy) Mánuel császár – Szent László unokája – udvarában, ahol egy ideig (Alexiosz néven és deszpotész rangban) bizánci

„Bűnös ember vagyok,
mivel nincs lehetőség
a földi hatalomban sáfárkodni
igen súlyos bűnök nélkül.”

Szent László

hagyományban élt tovább, de elterjedt figurája lett a népi kultúrának is.

Szent László nevéhez az államilapítás Szent Istvántól elindított művének befejezését köti a történelmi emlékezet. Ebben a folyamatban a törvénykezés kiemeltek fontos volt. Szent László törvénykönyvei a letelepedett életmódot folytató, keresztény vallású magyarság életének jogi keretrendszerét határozták meg, amelynek alapját a magántulajdon szigorú védelme képezte. Uralkodása idején került a magyar királyok uralma alá Szlavónia és Horvátország (ez az államközi szó-

bencés Szent Egyed-monostorban, majd a bihari püspökség székhelyén, Váradon temették el. Szent László tiszteletére rendelkezett úgy, hogy Váradon temessék el II. András magyar király és Luxemburgi Zsigmond (aki a magyar trón birtokosaként a korabeli Európa legnagyobb ura is volt egyben: német-római császárként), de a városban helyezték örök nyugalomra Anjou Mária királynőt és az Árpád-házi II. Istvánt is.

„László királyunk, a magyar lovagkor példaképe, népmondáink hőse, alighanem a legnépszerűbb

trónörökös is volt távoli rokona mellett (amelynek az vetett véget, hogy a császárnak kései második házasságából fia született). Béla nem csak Szent László és lánya, Szent Piroska (Mánuel császár anyja) kultuszának lehetett tanúja a császári nagyvárosban, de annak is, hogy a hatalmi reprezentációnak és az uralkodóhoz kötődő szimbolikus politikai jelenségeknek mennyire fontos eleme a szakralitás.

A Klaniczay Gábor történészprofesszor szerint „Kelet és Nyugat közötti” Szent László több mint nyolc évszázada a római katolikus egyház szentje – úgy, hogy uralkodóként támogatta a keleti ortodox egyházat is, s nem egyszer konfliktusba keveredett a hazai és a római egyházi vezetőkkel.

A Szent László-korabeli Magyarországon jelen lévő keleti egyházi hatások között tarthatjuk számon a szabolcsi zsinat (1092) határozatait, amely engedte – szemben az akkor két évtizeddel korábban bevezetett római katolikus rendelkezéssel – a papok számára a nősülést, valamint a húsvétot megelőző nagyböjtöt kezdetét is keleti szokás szerint vajhagyó vasárnapra tette, a nyugaton gyakorolt hamvazószerdával szemben.

V. Kovács Sándor irodalomtörténész egyetemi tanár mutatott rá, hogy az imént említett jelenségekre egy tizenharmadik századi orosz forrás azt a magyarázatot adta, hogy Szent László titokban az ortodox keresztény hitre tért. A Moszkvai évkönyvben (Pahomije krónikájában) olvashatjuk, hogy „László király szintén a római egyház követője vala, mígnem eljőve hozzá Szent Szabbás szerb érsek és visszatérítette a tiszta keresztény görög hitre, nem nyilvánosan, hanem titokban, mert félt a magyarok felkelésétől. Szent Szabbás öt hónapig időzött nála, tanítgatva őt, s aztán visszatért övéhez, egy papot hagyva nála, aki mint a szolgálk egyike éldegélt ottan.”

A tizenhetedik századi román szerző, Eustratie logofatul szerint a nagyböjti időszaknak a keleti és a nyugati szertartású kereszténységben való eltérő időpontú kezdetének magyarázata is Szent Lászlóhoz köthető. A magyar király a győzedelmes moldvai hadjáratáról ugyanis éppen a böjtkezdetre érkezett haza. „László király dicsőséggel és győzelemmel tért meg onnan és húshagyás napján érkezve haza, áldást kért püspökeitől, hogy még három napot mulathasson a királynővel és az urakkal. Megáldották, hogy egész udvarával kedden hagyjon húst. Az ő hitükön máig tartják a szokást, hogy nagyböjt hetében hagynak húst.”

Természetesen sem a történeti források, sem a keresztény hagyomány nem őrizte meg – az imént említett, inkább művelődéstörténeti érdekességnek számító, ráadásul László

Kézdiszentléleken 2017 augusztusában avattak Szent László-szobrot

kora után évszázadokkal keletkezett adatokon kívül –, hogy Szent László ortodox vallású lett volna. Az viszont bizonyos, hogy türelmes és megengedő volt a keleti rítusú keresztényekkel. Ennek egyik oka, hogy az ország területén több keleti keresztény közösség élt (például Tihany, Visegrád, Veszprémvölgy, Oroszlámos monostoraiban), másik indoka pedig, hogy László uralkodása idején a nem túl

A római katolikus egyházban is tisztelt Árpád-házi Szent Piroska az ortodoxiában Szent Eiréné (Magyarországi Szent Irén), hiszen császárnéként az uralkodói neve az „erény” jelentésű Eiréné volt. Alapítója a konstantinápolyi Mindenható Krisztus (Krisztosz Pántokrator) monostornak, valamint a hozzá tartozó templomnak és kórháznak. Az özvegy császárné élete végén szerzetes-

Károly Róbertnek, Nagy Lajosnak és Luxemburgi Zsigmondnak.

HALÁLA UTÁN 500 ÉVVEL IS VÉDELMEZTE VÁRADOT

A török háborúk idején – mint Magyar Zoltán néprajzkutató rámutatott – László városában, Váradon elterjedt a hír, hogy az oszmán megszálló addig nem tudja bevenni a települést, amíg azt Szent László – és az ő székesegyház előtt álló bronz lovas szobra – óvja. Az 1598. évi sikertelen török ostrom után Mátyás főherceg arról tájékoztatta levélben Rudolf királyt, hogy erről a támadók is tudnak, s ezért olyan magas sáncokat építettek, hogy azokról löni tudják a Szent László-szobrot.

Szent László életének és a hozzá fűződő hagyományoknak napjainkban is van üzenete és aktualitása. A hidegháború utáni világot egymástól eltérő civilizációk versengéseként írta le Samuel P. Huntington amerikai politológus, amelyek közül kettő – és éppen régiókat is érintő – az ortodox és a nyugati civilizáció (s ennek egyik megnyilvánulása az Oroszország és az Európai Unió közötti feszült viszony). Szent László példáján keresztül látjuk azonban, hogy a keleti ortodox és a nyugati keresztény kultúra nem áll olyan távol egymástól, s hogy ezek összefogása és egymást erősítő föllépése elhozhatja a térség stabilitását is.

Szent László a magyarok mellett a lengyelek, a szlovákok, a horvátok és erdélyi nemzetiségek körében is népszerű, lánya pedig a keleti ortodox egyház szentje. Szent László megértette, hogy kizárólag az erős és független európai államiság, s a mélygyökerű és valódi elköteleződéssel alapuló kereszténység biztosíthatja a magyarság jövőjét. Ebben az elgondolásában is követői kell, hogy legyünk a harmadik évezredben!

„Kelet és Nyugat közötti Szent László több mint nyolc évszázada a római katolikus egyház szentje – úgy, hogy uralkodóként támogatta a keleti ortodox egyházat is.

...

Diplomáciájában kitüntetett figyelmet szánt az ortodox keresztény hitű bizánci birodalomnak ”

korábbi (1054) kelet-nyugati egyházszakadás hatásai, valamint a keleti ortodox és a nyugati katolikus tanítás közötti különbségek még nem tűntek áthidalhatatlanul távolinak.

Mindezek mellett Szent László – és ebben követője volt utódja, Könyves Kálmán is – diplomáciájában kitüntetett figyelmet szánt az ortodox keresztény hitű bizánci birodalomnak. Három lánya közül az egyik, Piroska – Kálmán király közreműködésével – II. Joannész Komnénosz császár felesége lett, akitől nyolc gyermeke született, köztük a későbbi I. (Nagy) Mánuel bizánci császár.

nek állt és a Xené (idegen) nevet vette föl, utalva arra, hogy a katolikus magyar királylányból lett ortodox bizánci császárné mindig idegen maradt Konstantinápolyban.

Szent László kultuszának elmaradhatatlan eleme a lovagkirály alakja. A nőkről és az elesettekről gondoskodó, a katonáit bajtársian vezető, valamint a kereszténységért és a hazáért harcoló vitéz „Krisztus katonája” (miles Christi) és a „Haza bajnoka” (athleta Patriae) fontos példaképe volt a lovagi erényeket hirdető magyar uralkodóknak, László utódainak: elsősorban III. Bélának,

Augusztus 20-án együtt ünnepelt az ország

Amint lapunkban tudósítunk róla, az államalapítás idejének sem maradhatott el a hagyományos tisztavatás vagy a Szent Jobb-körmenet, ugyanakkor az István királyt az ortodoxia szentjévé emelő I. Bartolomaiosz konstantinápolyi pátriárka látogatása fontos jelzése volt annak is, hogy a keresztény világ figyelt Magyarországra és értékeli a keresztény egyházakat és a közel-keleti keresztényeket támogató kormányzati politikát. Képriportunkban a Szent István-bazilika előtti ünnepi szentmise és a Szent Jobb-körmenet jellegzetes pillanatait villantjuk fel.

